

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

(Ber.) V. K.
Lv.

Gustaf Lyckow.

NYKTRA BITAR

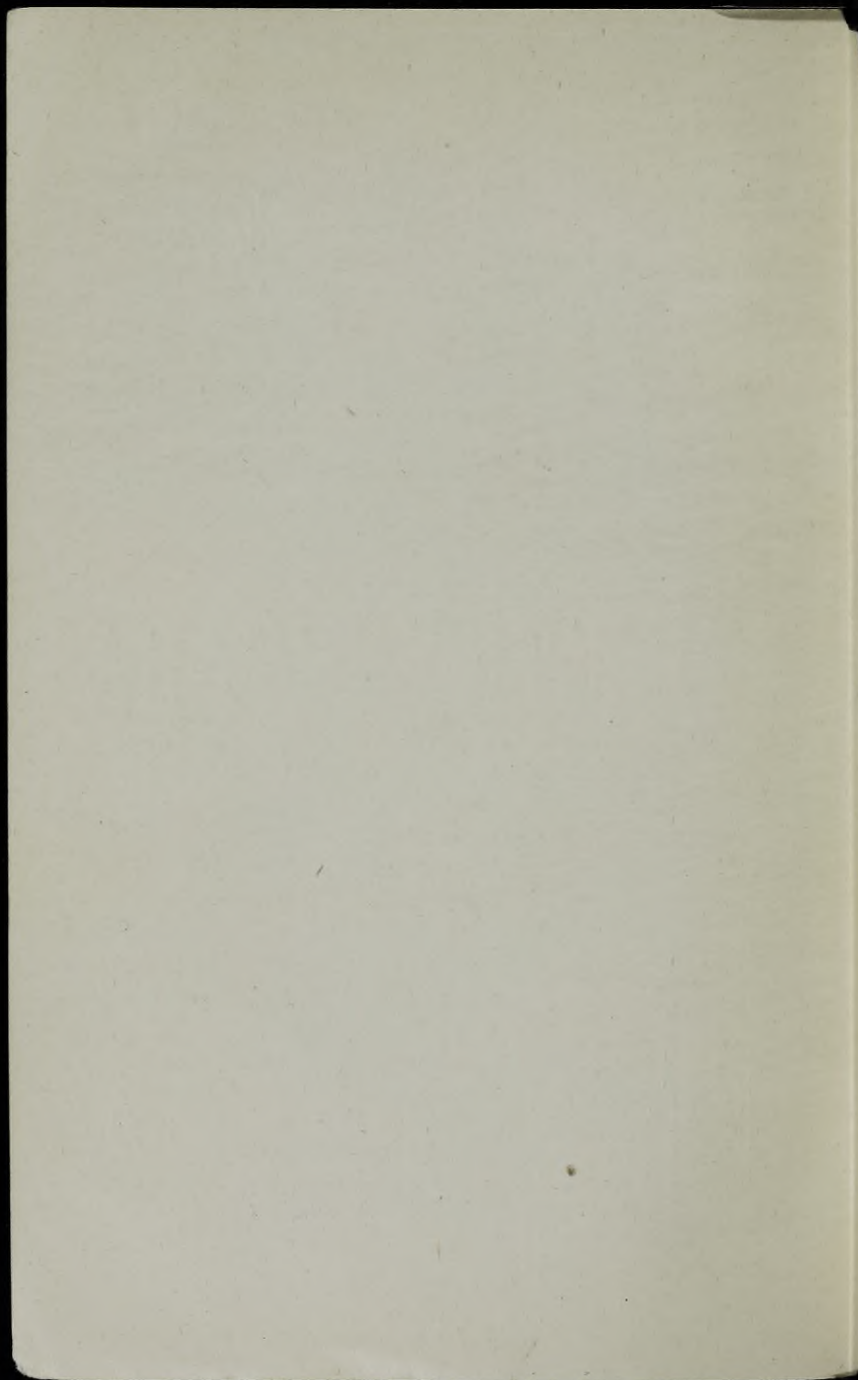
Ny Diktsamling

Förlagsföreningen
Illustr. Familjeblads Exp.
Stockholm.

* Pris: 65 öre *

Nykttra Bitar

Poem

af

Gustaf Lyckow

Stockholm 1899
H. Nilssons Boktryckeri

TANKAR VID NYÅRET.

Se, åren hastigt svinna. Mänskolifvet
Är endast, ifrån början och till slut,
Ett litet drama af Guds händer skrifvet,
Som, förr'n man anar det, är speladt ut.
Ett år försvinner som en våg i hafvet,
När yra stormarna ha lagt sig ner.
I lifvets stora haf det blir begrafvet
Och kommer aldrig, aldrig åter mer.

Nu åter har ett år, en våg försvunnit,
Och frågan är nu blott, om vi på den
Den sköna ledfyr närmare ha hunnit,
Som strålar mot oss ifrån himmelen.
Men ha vi ej på årets alla stunder
Styrt rätta kursen på vårt lefnadshaf,

Ett är dock visst och säkert, att därunder
Vi detta målet närmat oss, vår graf.

Ha vi den hungrande med håfvor mättat
Utaf vårt eget stora öfverflöd?
Och ha med råd och dåd vi underlättat
En vilsen broders lidande och nöd?
Ha vi det onda flytt, det goda öfvat
Med Gud för ögonen, som Mästar'n sagt?
Och ha med livvets ord vi oförtöfvadt
Den tviflande på andra tankar bragt?

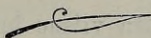
Då har vår lefnadsvåg mot himlen runnit
Ren som en vacker, älsklig melodi;
Då kan man skåda än, fast den försvunnit,
Ett återsken af solen däruti.
Då har vårt år med ära från oss farit,
Trots frestelsers och mödors tunga ok;
Då har det nyss försvunna året varit
Ett rent och fläckfritt blad i livvets bok.

Det nya år, som nu vi gå till möte,
Att spå därom står icke i vår makt,
Man vet ej, hvad det bär uti sitt sköte,
Och hvad därunder blir oss förelagdt.

Vi veta ej, om lyckan eller nöden
Vår trogne följeslagare skall bli;
Ej mer om lifvet vet man än om döden,
Om det blir lustspel eller tragedi.

Med hopp vi möta må de da'r, som stunda,
Och tacka Gud för dem, vi redan haft.
Och om vi lifvets strider rätt begrunda,
Vi se, att outhärlig är hans kraft.
Därför i ödmjuk bön vi trygga blicke
Mot himlens höga, stjärnbeströdda rund,
Ty utan Herrens hjälp förmå vi icke
Att lefva rätta lifvet en sekund.

Må Herren styrka en och hvar, som känner
Sig svag och bräcklig, höstens blomma lik.
Ett godt nytt år åt fiender och vänner!
Ett godt nytt år åt fattig och åt rik!
Och när från syndens sår vi fått förskoning
Och lifvets sista timme för oss slår,
Må vi i salighetens sköna boning
Få fira evighetens nya år.

PEN VILSNE BRODERN.

Har du sett den vilsne brodern, broder,
Som vid krogdörr'n oftast brukar stå,
Han som kanske ej har far, ej moder
Och bor utan tak i skogens vrå.
Han som Bacchus allrahälst vill dyrka,
Rik på lustar, men renons på styrka?

Har du sett den vilsne broderns öga,
Hur det blickar späjande omkring
Efter något, som ju dig rör föga,
Men för honom är ett kostligt ting?
Det är drycken ifrån Bacchi floder,
Som han, spritförgiftad, söker, broder.

Har du hört den vilsne brodern tala
Tiggarn's språk med min af majestä?

Med en slant du honom kan hugsvala,
 Men hvad har du, hvad har han för det?
 Ett varmt tack får du, han slanten kalla,
 Som på krögardisken snart skall falla.

Har du, broder, varit i lokalen,
 Där den vilsne brodern alltid trifs,
 Och där du, så fort du kom i salen,
 Fick en osund Bacchidoft till lifs?
 Såg du, hur han söktes af sin moder?
 Såg du bittra moderstårar, broder?

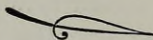
Har du, broder, någonsin sett maken
 Till den dräkt, din arme like har?
 Midt i vintern går han nästan naken,
 Handen darrar, och hans fot är bar.
 Han, som blef så skön och manlig skapad,
 Är af alla nu med hån begapad.

Har du, broder, känt uti ditt hjärta
 Någon känsla, ägnad drinkaren,
 Som ett offer är för allsköns smärta?
 Kväf ej känslan, himmelsk är dock den!
 Hvarje varningsord, du honom gifver,
 Strax en ängel dig till godo skrifer.

Har du sett, att gåfvor skapar'n skänkte
Brodern, kädjad fast vid krögarns bord?
Hörde du, så sannt och godt han tänkte,
När han nykter med dig bytte ord?
Sök att brodern ifrån krogen flytta:
Han har gåfvor, han kan göra nytta.

Har du sökt hans hjärtesträngar röra,
När du honom djupt förkrossad fann?
Litet vänligt ord kan ofta göra
Mer, än mången lång predikan kan.
Ös ej öfver honom all din galla!
Döm med mildhet! Äfven du kan falla.

Tusen vilsna bröder i vårt rike
Snärjda gå i dryckenskapens nät.
Sök att rädda dock en enda like,
Och du skall belöning få för det.
Du, som har på lifvets farkost roder,
För i hamnen vilsne brodern, broder!

TILL MIN HEMBYGD.

En äflans tid är detta tidehvarfvet,
En lyckans jakt förspörjs på hvarje stråt,
Men oviss framtid är det säkra arfvet,
Som följer grefven, följer tiggars'n åt,
En lugn och lycklig sådan spåras icke.
De små försåten lura, hvart vi blicke.

Från gamla hemmets kärleksfulla sköte
Än vikingssonen färdas glad och fri;
Till fjärran land han går att stämma möte
Med drömda lyckan, som skall verklig bli.
Men hvad är lycka? Finnes väl på jorden
En fråga mera skef än denna vorden?

Ack, hvad är lycka? Finns i millionen
 Ett enda uns, en grandatom däraf?
 Säg hvad är lycka? Är det kungatronen,
 Som henne döljer, är det tiggars staf?
 Är kanske sanna lyckan här på jorden
 Att få en graf bland fäderna i Norden?

Ja, hvem har verklig, sann och himmelsk lycka?
 Hvem är den rikaste i världen, hvem? —
 Jo, den som kan en vän till barmen trycka
 Och hviska jublande: Jag har ett hem; —
 Som kan, fast det är litet, armt och ringa,
 All timlig sorg med kärleken betvinga.

Jag lyckan sökte uti fjärran länder,
 Men knappt ett grand af henne jag förnam.
 Allenast här vid hemmets lugna stränder
 Brann hennes stjärna klar och undersam.
 Hvad vann jag fjärran, då jag ser tillbaka? —
 Jo, lära lida, strida och försaka.

Dock fann jag vänskap, der jag ingen kände,
 Och lärde älska främlingarnas sed;
 Jag kärlek rönnte, men hvad än mig hände,
 Jag slet ej loss min hemlandskärleks ked.

Jag trohet fann bland dem, som oss fördömde,
Men trohet mot mitt land jag ej förglömde.

Ej främlingsland min hemlandskärlek härje,
Fast jag lärt älska både svart och hvit.
Tre fjärdedelar vill jag hylla Sverige,
En fjärdedel jag är kosmopolit.
Man må oss herrar eller slafvar kalla,
Ett är dock visst: vi äro mänskor alla. —

Jag minns en bygd, jag minns den än så gärna,
Där jag af lycka ägde mer än nog,
Där hvarje vinterhimlens aftonstjärna
Liksom ett ängläöga mot mig log,
Där man en främling var för de bekymmer,
Som denna kärleklösa världen rymmer.

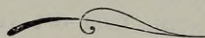
Där låg mitt hem, jag minnes ännu tydligt
Den röda byggnaden med torftak på.
Väl var det ej som ett palats så prydligt,
Väl var det armt, men det var skönt ändå.
Bland alla stugor, som jag se'n lärt känna,
Jag har ej sett en vänare än denna.

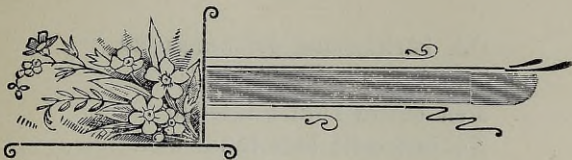
Än hviskas trolskt i skogens djup, det tysta,
Ett sagospråk, som fordom lika grannt;

Än liten bäck sitt silfverskum ses nysta
Om kullerstenarna i backens brant.
Allt är som förr, där yxan ej och plogen
Sin hemgång gjort i gran- och furuskogen.

Hvad är ett Schweizerland, hvad ett Granada
Emot det land, där barndomsvaggan stod?
Mot stenrik å, där gladt man plägte vada,
Hvad är en guldrik Sacramentoflod?
Hvad är mot bäret på en hemlandstufva
En sinnet rusande champagnedrufva? —

Så tag min hälsning, fosterbygd i Norden,
Mitt hjärtas tack för fordom och för nu!
Väl slumrar moder min i vigda jorden,
Dock har jag moder än, och det är du.
Min kärlek äger du, den bästa gården,
En son sin moder offra kan i världen.

MITT BLÅA BAND.

Må andra prisa vinets gud
I glada dryckeslag,
Ja, må de lyda Bacchi bud,
Men så vill icke jag.
Jag vill, att starka drycker må
Försvinna ur vårt land,
Och såsom ett bevis därpå
Jag bär det blåa band.

Det hattband finnes bundt på bundt
Och strumpeband också,
Och tungband ha vi laget rundt
Vid våra tungor små;

Och kärleksband det finnas lär,
Som knytnas ej med hand;
Men bättre knutet intet är
Än just mitt blåa band.

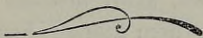
Se, spindeln spinner tråd så fin
Vid hvarje skogens stig.
Och mor hon spinner häckladt lin,
Men döttrarna intrig.
En kisse kanske spunnit mäst
Förutan klo och hand;
Men silkesmasken spunnit bäst:
Han spann mitt blåa band.

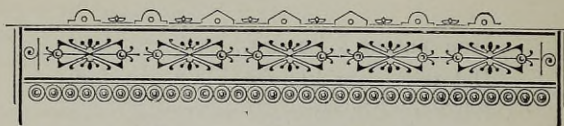
En tjuf kan lätt bli fast i hast
Och få en gräslig lott.
Och nordpolsfararen satt fast
För is men ej för brott.
Ett träd står fast vid stormens rop,
Om ej det växt i sand;
Men fastare än alltihop
Det sitter, detta band.

Den hatten kläder dig, min vän,
Och denna hatten mig,
Och denna prydnad passar den,

Men passar icke dig.
Det där, som kanske klä'r din far,
Klä'r ej din mor ett grand;
Men det, som kläder en och hvar,
Det är mitt blåa band.

Blå är min hembygds klara sjö —
Jag minns dess konterfej —
Och ögon blå har mången mö;
Blå är »Förgät-mig-ej».
Ja, mycket blå kulör har fått,
Och trohet däribland,
Och därför blef det också blått
Mitt lilla blåa band.

VID MIN MODERS BÅR.

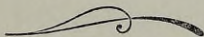

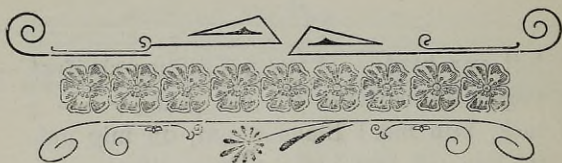
De le som stjärnor uti nordiskt fjärran,
De ömma, milda, moderliga drag.
Jag minns dem än, skall minnas dem hvar dag,
Tills jag en gång dem återser hos Herran.
Nu har du, moder, kämpat striden ut,
En härlig krona vann du dock till slut.

Nu är det slut, och nu är allt ju öfver.
Din vemodssång för evigt tystna får;
Ditt Brustna öga har ej mer en tår,
Ej smärtans suck du häfva mer behöfver;
Och ofvan klara stjärnor bor du nu
Bland himlens änglavakt. — Ack, lycklig du!

Din lott var hård — så var hos nornan skrifvet —
Och vägen törnbevuxen till din graf. —
Haf tack, min mor! Bland annat, du mig gaf,
Du gaf mig ock den bästa gåfvan, lifvet.
Sof nu i frid! Uti mitt minne lef!
Förlåt, hvad ogjordt är, hvad brutet blef!

Om jag en gång får se den gröna kullen,
Där dig en ljuflig ro nu är beskärd,
Då vill jag offra där min bästa gärd.
Min kärleks tår skall falla ned i mullen;
Min bästa bön skall fly till himlen opp,
Ty där bor Gud, min moder och mitt hopp,

JAG STÅR FAST.

Ingenting mig tvinga skall att smaka
På det gift, som kropp och själ förstör.
Jag vill framåt gå och ej tillbaka,
Som den stackars krögarkunden gör.
I mitt bröst är afskedsbrevet skrifvet
Till den hemska dryckenskapens last,
Och hvad än mig händer här i lifvet,
Skall mitt valspråk blifva: Jag står fast.

Om jag ingen mänsklig vän kan finna
Och jag ensam känner mig på jord;
Om de förra vännerna försvinna,
Jag står fast som klippan uti nord.
Jag må gods och guld och lagrar skörda,
Jag må frestas utan ro och rast,

Mig må trycka fattigdomens börda,
Jag skall likväl sjunga: Jag står fast.

Jag må hånad blifva och föraktad,
Då jag kufva vill ett ondt begär,
Jag står fast, om än jag blir betraktad
Såsom feg och utan karaktär.
Jag står fast, om tusen vilja tvinga
Mig att öfva dryckenskapens last.
Jag står fast, om löften de mig bringa,
Och om de än hota, står jag fast.

Jag står fast, om än jag sorg förnimmer
Och jag svag och modlös känner mig.
Jag står fast, om glädjens rosenskimmer
Synes stråla på min lefnads stig.
Jag står fast, om lyckan eller nöden
Möter mig på vägen i en hast.
Ja, i alla skiften, intill döden
Skall jag modigt ropa: Jag står fast!

Jag står fast, om trygghet eller fruktan
Jag får röna på min lefnads stråt,
Jag står fast, om kärlek eller tuktan
På min bana skall mig följa åt.

Men jag vet, att själf jag intet mäktar,
Kan ej hålla ens ett enda bud.
Själf jag kan ej undfly giftig nektar,
Om jag icke söker hjälp hos Gud.

FENSLINGENS JULSÅNG.

— 6 —

Det var en tid på denna jordebanan,
Då man mot julens ankomst såg begärligt;
Och när den kom, hvad allt var skönt och härligt!
Men skönast ibland allt var ändå — granen!

Jag minnes än, hur rak hon stod i salen,
Hur hon var mäktig kollra bort små hjärnor,
Hur hon blef prydd med silfverpappersstjärnor,
Så snart hon anländt ifrån hemlandsdalen.

Och glad och lycklig var man såsom ingen,
Då i dess ljushaf man sin blick fick löga,
Då hvarje vaxljus var ett änglaöga,
Som log emot en hvar i syskonringen.

Som barn man sömnen sätter högt i värde,
 En sömnlös natt man känner till så föga;
 Men aldrig lyckte jag mitt barnaöga
 December högtidsnatt, den tjugofjärde.

Till ottesången var man redebogen
 Att sig bege, långt förrän solen tändes.
 Så trolskt det var, så underligt det kändes,
 När bjällerklängen fyllde furuskogen!

Re'n klockan fyra ljöd den vigda malmen,
 Och fast man frusen var på morgonkvisten,
 Man blef så varm, då gamle orgelnisten
 »Tog opp» den sköna femtifemte psalmen.

Hvad ljus, hvad ljud, som här i lena vågor
 Flöt dallrande utöfver rörd församling!
 En mäktig känsla grep båd' ung och gamling
 I detta tonsvall på ett haf af lågor. —

För mången brista dessa julbehagen:
 Det finnes lägerlösa små, dess värre,
 Som denna natt bestorma himlens herre
 Med bön om lefvebröd för morgondagen.

Här sitter jag och lyss till nattens toner
 Och ser, hur stjärnorna på fästet glimma.
 Liksom i Betlehem i nattlig timma
 De lysa frid utöfver millioner.

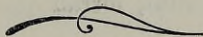
Och barndomsminnena, de glada fränder,
 I änglaskepnader för sinnet hägra;
 De väna små, de vilja mig belägra,
 De vilja bära mig till hemmets stränder.

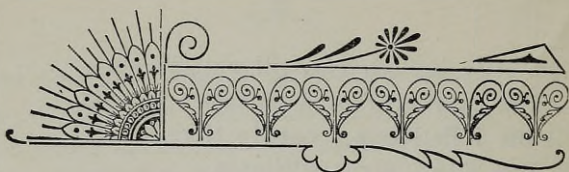
De mäla mig om far och mor och syster,
 Om praktfull julegran och julestämning;
 De sätta sinnet i en viss beklämning,
 Som gör mig hälften glad och hälften dyster.

Nu har jag ingen gran, ej hemmets lycka,
 Nu är en ensling jag i världen vorden;
 Men snart må någon vän min graf i norden
 Med telningar af hemlandsgranar smycka.

* * *

I julens änglar, som från andra stranden
 Med Guds välsignelse till jorden sväfvén,
 Beskydden lyckans hem, men hägnen äfven
 Hvar liten armod's vrå i nordanlanden!

KÄLLAN.

6

Fly till källan, fly!
  Druckna andar sky,
Som så lömskt i kamrar kvafva
Vilja dig, min vän, begrafva
Uti lastens dy.
Fly till källan, fly!

Källans stamkund var
Nu och alla da'r!
Hennes dryck kan icke föda
Tankar, som allt godt föröda,
Du i hjärtat har.
Källans stamkund var!

Källan haf till vän
På din stråt, förrän

Onda vänner ha förvärfvat
All din vänskap och fördärfvat
Tron och kärleken.
Källan haf till vän!

Alltid ren och klar
Lilla källan var.
Intet gift hon vandrar'n skänker;
Solen själf i henne blänker.
Källan är och var
Alltid ren och klar.

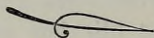
Stundom källans vak
Får ett silfvertak.
Ja, när vinter blir i norden,
Och små flingor täcka jorden,
I sitt skogsgemak
Får hon silfvertak.

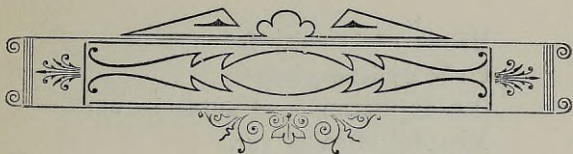
Men när vårsol ler,
Taket smälter ner;
Utaf henne blir hon ansad
Och med fagra blommor kransad,
Dem hon mänskan ger,
När som vårsol ler.

Drick af källan, drick!
Alltid bra det gick:
Om du dricker tusen gånger,
Får du likväl ingen ånger,
Som af sprit du fick.
Drick af källan, drick!

Fly det lömska glas,
Som dig bjuds med grace
Utaf dem, som synas glada,
Men som däraf taga skada
Under lifvets ras.
Fly det lömska glas!

Bed till Gud om kraft
Att fly drufvans saft
Och låt högst hans budord gälla!
Han är dock den bästa källa,
Någonsin vi haft.
Bed till Gud om kraft!

SOLREFLEX.

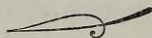
6

Vid en sorlande bäck
Stod en ungmö så täck.
Och förnöjd mot kristallvågen log.
Hvad hon såg uti den,
Ingen mänska vet än,
Men Guds änglar, de veta det nog.

Kanske såg hon sig själf
I den yrande älf,
Bäddad in mellan blommor och strå.
Men han sam ju så fri
Hennes fötter förbi,
Huru kunde hon spegla sig då?

Männe näcken där fanns
I sin gyllene glans
Och åt flickan band aningens nät?
Men det afton ej var,
Förty solen bränn klar.
Säg mig då, huru kunde han det?

Ack, hvad mötte dess blick
Uti bäcken, som gick
I sin gamla, sin skimrande skrud? —
Jo, i perlande våg
Hon en solstråle såg,
Och i strålen hon skådade — Gud.

UPPSKJUT EJ!

Midt i grönan skog,
Stället vet jag nog,
Liten källa log
Mot en sparf i alen.
Sorgsen satt på gren
Stackars liten en:
Han var ensam och alle'n.

»Hvarför sörjer du?»
Sporde källan nu,
»Se, du äger ju
Allt, hvad du behöfver.
Förr så skönt du kvad
Bland de gröna blad.
Sjung en visa och var glad!»

»Kan ej, lilla vän»,
 Sade sångaren,
 »Ty mig jägaren
 Uti vingen sårat.
 Se, han kommer där
 Och mitt lif begär.
 Säg, hvar finnes räddning här?»

»Ned till mig blott far,»
 Sade källan klar,
 »Och du fristad har.
 Ingen skall dig hitta
 Ibland gräs och strå,
 Som omkring mig stå.
 Du skall säkert gömsle få.»

Men för sent han flög
 Från sin plats så hög
 Och till källan smög.
 Vingen var för bräcklig.
 Snart ett skott nu ljud,
 Alens stam vardt röd;
 Lille sångaren var död.

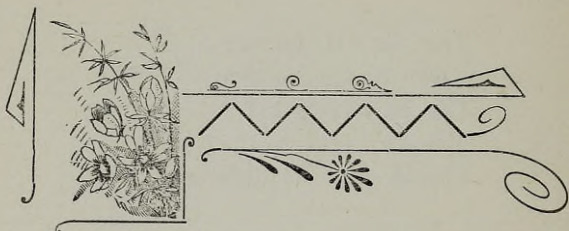
* * *

Det finns mången en,
 Som på säkra ben

Tror sig stå, då re'n
Faran är för handen.
Här på lifvets haf
Mången går i kvaf,
Förrän han vet ordet af.

Att du må få frid
Efter lifvets strid,
Bed om hjälp i tid
Emot onskans makter!
Men märk väl, min vän,
Hjälp från himmelen,
Är den bästa hjälpen än.

SÅNGEN OM KÄRLEKEN.

Hvad är vårt lif? — Att njuta och att lida,
Att ömsom arm och ömsom mäktig stå;
Att stundom fåfångt mot passioner strida,
Och stundom vara segrare också.
Men ensam vara arm och ensam herre
Är för en dödlig mänska endast ve,
Ty intet finns i vida världen värre
Än ensam sörja och att ensam le.

Därför blef kärlek skickad ned från höjden
Att under lifvets strider mäkla fred,
Att minska sorgen och fördubbla fröjden
För hjärtan, bundna hop med gyllne ked.
Förutan honom vore män'skoanden
Lik vilsne seglar'n på det öde haf,

Och hela jorden, hafvet, himlaranden,
 Hvad vore allt? — En kall, gigantisk graf.

Han tålig är, och han är mild desslikes,
 Han tror och hoppas, han fördrager allt.
 Med jorden länkar han ett himmelrikes
 Lycksaligheter af gudomlig halt.
 Han kan, när lifvets aftontimma nalkas,
 För själen trolla fram ett magiskt hopp
 Och flammor än, fast han af döden svalkas,
 När evighetens morgon rinner opp.

Det bryr ej honom alls, om boningshuset
 Är nytt, är gammalt, koja eller slott,
 Lik solens stråle, sänd till jordegruset,
 Han glöder varm, hvad plats han än har fått.
 Liksom juvelen från det gyllne skrinet
 Har i en träask lika kostligt sken,
 Så brinner kärlek inom grofva linet
 Som inom sidentyget lika ren.

I tusen former kan gestalt han taga,
 Men ungdom är han alltid år från år.
 Han glad kan vara som en barnasaga,
 Och han kan ligga i en sorgetår.

Som jorden utan solen är det hjärta,
 Där han ej mäktat trofast tränga in,
 Lik elden utan vatten är den smärta,
 Som utan honom råder i ett sinn'.

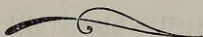
Du pessimist, som vill allt högt förjaga,
 Det sköna svärta uppå jordens rund,
 Som håller kärlek för en vacker saga,
 Utaf fantaster född en diktarstund,
 Se unga modern invid vaggan sitta
 Och ömt om pilten mjuka armar slå,
 Se henne jollra, kyssa, le och spritta!
 Är det ej kärlek? Hvad är kärlek då?

Och har du hört en sång af näktergalen
 En junimidnattsstund på grönan ö?
 Förstod du ej de ömma hjärtekvälen,
 Som tonen bar utöfver milslång sjö?
 Såg du, hur månen skref på näckrosbladen
 Med silfvertyper sina kärleksbref,
 Och hur hvart bref af rosor, hela raden,
 Med väna nickningar besvaradt blef?

Där bor bland nordens furor, söderns lindar
 En vildskogs kärlekssång i stormens dån,

Och kärleksvisor hvissla östanvindar
I cederskogarna på Libanon.
I rosens doft, i nattviolens ånga,
Dess andedrägt förnims i rena drg
Och ibland sommarfjär'larna, de många,
Det känns en fläkt af kärleks vingslag. —

Hvad var det väl, som hvassa törnets krona
Med guddoms blodsrubiner smycka lät?
Och det, som ville broderligt försona
Med människorna Gud, hvad var väl det?
Och hvad var det, som glädjerosor strödde
Ur modershand på solig barndomsstig? —
Ack, det var kärlek, en som åtrå födde
Att utan återgäldning offra sig.

VÄLKOMSTSÅNG.

—6—

Af bröder och systrar med märket det blå
Du hjärtligt välkommen vare hälsad.
En hvar af oss vill, att i afton du må
Med himlens hjälp från dryckenskap bli frälsad.

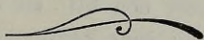
Du kanske gått hittills bland villor och flärd.
Må snart på ditt lif bli en försköning!
Må snarligt du finna, hvad lasten är värd,
Och se, hur dygden mäktar ge belöning.

Hvad vann du hos Bacchus? Hvad glädde dig där?
Blef lindring dig gifven i din smärta?
Och gafs dig den friden, som nödvändig är
För människans af synden kvalda hjärta?

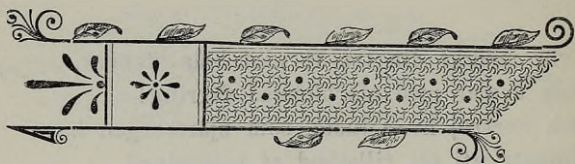
Svär modigt din tro åt vårt blåa standar,
Som svajar med oförbleknad fägring!
Och bortröj hvar lusta, som hjärtborgen har
Försatt uti ett tillstånd af belägring!

Och tro icke, vän, att din kraft är för svag;
Den stammar från himlens höga fäste.
I fredliga striden du kanske en dag
Skall blifva ibland kämparna den bäste.

Så räck oss på nykterhetsstråten din hand
Och gif oss af hjärtat löftesorden!
Fäst bandet det blåa på bröstet, det band,
Som skall en gång bli lindadt omkring jorden!

LITEN OCH STOR.

Då han var liten, tänkte han som så:
»Hvad det är svårt ändå att liten vara! .
Man får ej göra, som de store få,
Och får man bannor, får man aldrig svara.

När jag blir stor och blir en duktig karl,
Då får för hvem som kommer jag mig värja,
Då får jag suppa brännvin liksom far
Och kommendera, gå med käpp och svärja.

När jag blir stor, då får jag kväsa till
Båd' Karin, Anna Stina och Charlotta,
Och liksom drängen får jag, om jag vill,
Båd spela kort och tugga snus och spotta.

När jag blir stor, mig ingen sorg berör,
 Jag slipper lipa, som sig litet räntar,
 Nej, jag får sjunga, liksom pappa gör:
 »Drick ur ditt glas, se döden på dig väntar.»

När jag blir riktigt stor, jag dricka får
 Så mycket som jag vill, ja, tills jag stupar.
 Och när ur bädden frampå da'n jag går,
 Jag tar mig liksom pappa tvänne supar.

När jag blir stor, jag krögare skall bli,
 Ty mycket pengar få de uti pungen.
 Ja, jag skall sälja brännvin i parti,
 Så att jag blifver rik som själfva kungen.

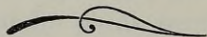
När jag blir stor, min pappas råd jag minns:
 »Sky nykterister, faderligt jag beder.
 Det är det allra sämsta pack, som finns.
 Ja, sök bevara dina fäders seder!»

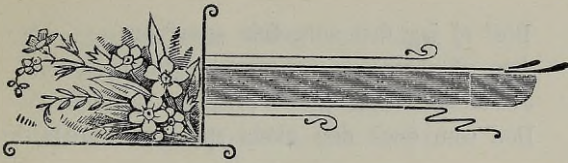
* * *

Nu är det längese'n han tänkte så;
 Nu är han tretti år, då var han åtta.
 Nu är han stor, och nu så kan han få
 Båd' supa brännvin, tugga snus och spotta.

Men egendomligt nog han gör det ej;
Hans barnaåsikt ändrats till en annan,
Ty bjudes han ett glas, han svarar: »Nej!»
Och pekar allvarsamt på vattenkannan.

Ja, så förunderligt det hända kan,
Så man med tiden kan förändra mening.
Och så det skett, att han är förste man
I traktens stora nykterhetsförening.

VAR NÖJD!

6

Vid det öppna fönstret stod en morgon
Grubblande och vemodsfull Maria. —
Ifrån trädgårdshäcken ljödo toner,
Klingande som bäckens porl en majdag,
När för solens blick dess bojer brista,
Glada som det oskuldsfulla barnet,
När det jollrar vid sin moders sköte:
Det var sparfvens enkla morgonvisa. —

Men Maria lyfte tårfylldt öga
Emot himlen, suckade och sade:
»Store Gud! Hvi skulle så du dela?
Hvarför blef väl jag en sorgens dotter,
Bunden i materiens tunga boja
Med ett hjärta blödande i striden
Mellan godt och ondt? — O, säg mig, hvarför

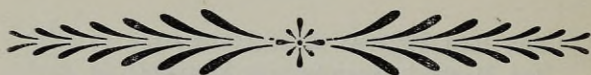
Blef ej jag den sorgefria sparfven,
 Som på lätta vingar genom rymden
 Jublande sin längtans mål kan hinna?
 Den som dock den glada sparfven vore!» —

Midt i törnebuskens fagra grönska
 Satt en snövit blomma, nyutslagen,
 Satt så skön och doftade så ljufligt.
 Morgonvinden kysste ömt dess krona,
 Och till flickan vid det öppna fönstret
 Hennes rena andedrägt han förde.
 Flickan kände doften, såg på rosen,
 Såg mot himlen åter, bad och sade:
 »Store Gud! Hvi skulle så du dela?
 Hvarför blef ej jag den fagra rosen,
 Doftande och sorgfri och beundrad?
 Den som dock den sköna rosen vore!» —

Hösten kom och regnet slog mot rutan,
 Stormen tjöt så vildt i trädgårdshäcken,
 Gula löfven dansade i hvirflar.
 Törnebusken bar en vissnad blomma,
 Som af nordanvindens hand blef skördad.
 Nakna törnegrenen bar en fågel,
 Hvilken satt så grubblande och sorgsen,
 Liksom tänkte han på svunnen glädje. —

Men med ångerns tårar i sitt öga
Bad Maria blickande mot himlen:
»Gode Gud, förlåt den oförnöjda,
Som har vågat klandra dina lagar!
O, jag vill ej någon blomma vara,
Ingen öfvergifven, frusen fågel.
Lär mig du i stället *män'ska* blifva!»

PÅ FOLKKÖKET.

Jag gick därutanföre
Vid folkets kök i går,
Där för ett ringa öre
En hel portion man får.
Där syntes mången troppa
Emellan tolf och tre:
»I dag serveras soppa,
Sillbullar och puré».

»Fem öre, gif mig!» bad han
Den lille gatans son.
»Jag är så hungrig», sad' han,
»Och bor långt härifrån.»
Det kom strax efter denne
En tös med samma låt,
Jag tyckte synd om henne,
Och strax vi följdes åt.

Väl är du bar om armen,
Du lilla väna vän,
Men hjärtat ditt i barmen
Är icke sargadt än.
Väl har du huld af ingen,
Och intet arf du fick,
Men ofvan jordetingen
Dig skådar ängelns blick.

Där bäst jag satt vid bordet
Vid tallrik och karott,
Jag minde mig det ordet,
Som väg till jorden nått,
Det ord, som nödens skara
Alltjämt välsigna vet,
Det ord, det underbara,
Som nämns: barmhörtighet.

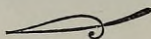
Barmhörtighet åt alla,
Som utan huldnad stå!
Åt dem, som hjälplöst falla
Barmhörtighet också!
Barmhörtighet åt fången,
Som hungrig stal ett »bet»!
Barmhörtighet åt mången,
Som skyr barmhörtighet!

En dryck ur svagdrickskannan
Jag drack helt allvarsam.
En tår — kom den från pannan? —
På kinden jag förnam.
Man blir så varm af veden,
Barmhärtigheten tändt,
Man blir så mätt med skeden,
Barmhärtigheten sändt.

Man stapplar lätt i modet
Bland barn i sliten klut.
Det heta hjärteblodet
Ej lugnas en minut.
I känslig barm det klappar —
Hur kan det vara fatt? —
För arma fattiglappar
Det klappar dag och natt.

Du pilt, så fattig vorden,
Sörj ej för bröd och värn!
Ditt fosterland i norden
Är rikt på skog och järn.
Än myllas ned med harfven
Ett korn, som blifver strå.
Den Gud, som föder sparfven,
Han föder dig också.

FRÅGOR PÅ NYÅRET.

6

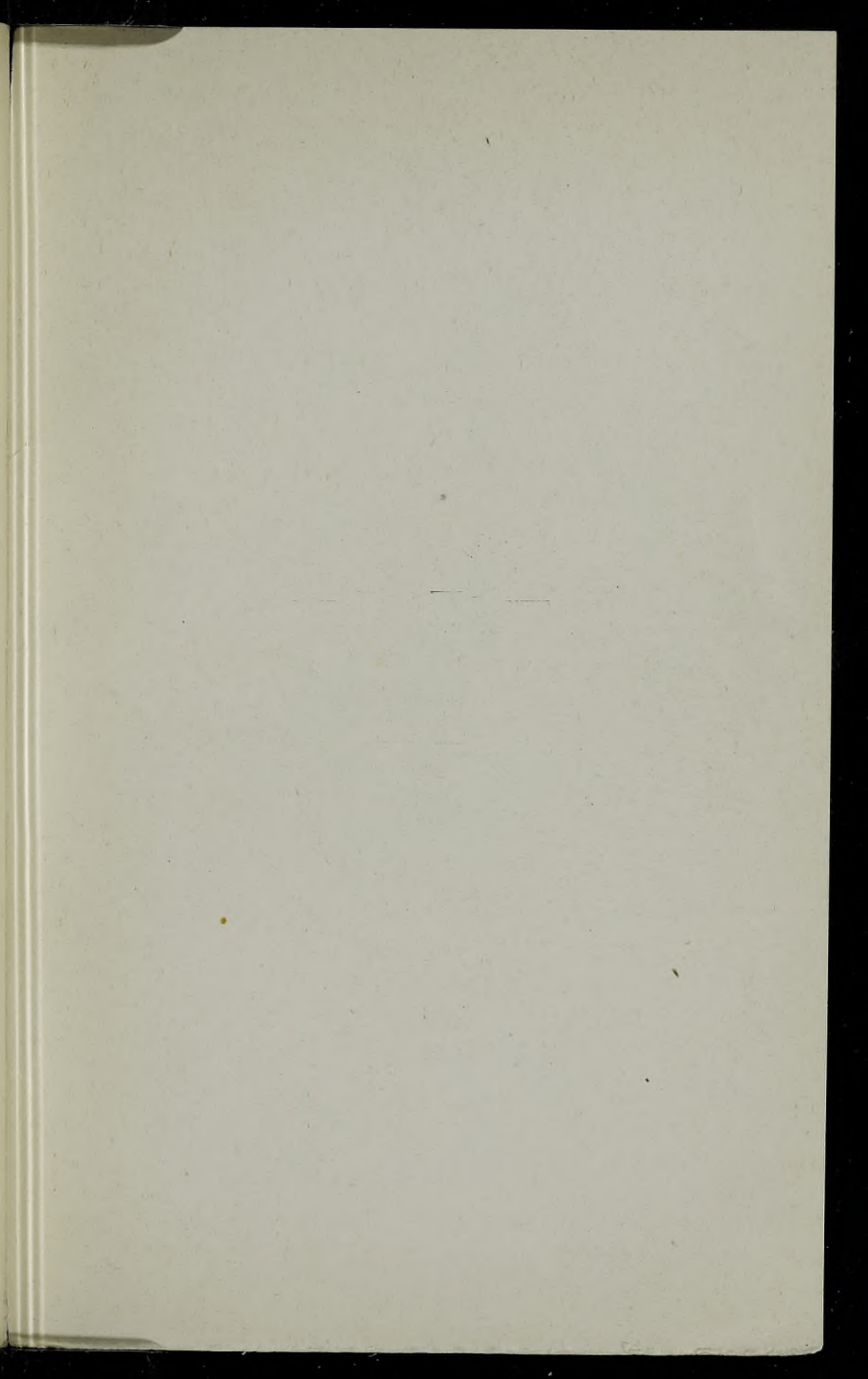
Nu åter ett år af vårt lif gått förbi;
Det runnit i tidernas haf.
Med ånger kanhända nu åstunda vi
Att lefva ett omlif däraf.
Ha vi under året gett nakenhet skygd
Och mättat den arme, som svalt?
Säg, hafva vi öfvat en endaste dygd,
Som himmelens Herre befallt?

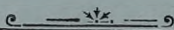
Säg, kan du förnöjsamt tillbaka dig se
På året, som nu har förgått,
Och uppriktigt denna förklaringen ge,
Att alla små prof du bestått?
Ja, har du, när frestar'n försåtligt dig bad
Att vandra hans väg inom kort,
Sagt modigt de orden, som Mästaren sad':
»Gå bort från mig, satan, gå bort?»

Och säg mig, om ej, när nu nyår vi fått,
De tankarna tränga dig på:
Hur skall det sig te, när sitt slut det har nått?
Och hur skall jag själf te mig då?
Har månne en människa ny jag fått bli
Och klädt mig den gamla utaf?
Men kanske jag då redan gjort min sortie
Ur lifvet och bäddats i graf.

Dock, huru vi undra och spörja alltjämt
Om hvad som skall hända i år,
Så går det allenast som himlen bestämt;
Ej mänskan bestämma förmår.
Och därför månde vi sätta vår lit
Till himlen och hoppas och tro,
Att, när vi gå hädan, vi få flytta dit
Till evighetsnyårets ro.

STOCKHOLM 1899

H. NILSSONS BOKTRYCKERI

Döbelnsgatan 29

